

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. H., IČO: X**
sídlem X
zast. advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod kaštany 245/10, 160 00 Praha

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. JMK 152652/2019, sp. zn. S-JMK 84579/2019/OD/Kš,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2019, č. j. JMK 152652/2019, sp. zn. S-JMK 84579/2019/OD/Kš (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy, ze dne 17. 4. 2019, č. j. 110776/2018-10 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl jako provozovatel vozidla RZ: X v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu dopustit tím, že nezajistil, aby při užití daného vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
2. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo zjištěno, že dne 19. 10. 2018 v 15:49 hod., v obci Židlochovice, na ul. Tyršova č. p. 611, neustanovený řidič výše uvedeného vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, když v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, jel rychlostí 65 km/h (po zohlednění možné odchylky měření ± 3 km/h), čímž porušil povinnost řidiče podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, což naplňuje znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 téhož zákona. Za spáchání přestupku provozovatele vozidla byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
3. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval skutkový stav věci a dosavadní průběh řízení. K odvolacím námitkám uvedl, že k zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla došlo v souladu se zákonem a ustálenou judikaturou poté, co bylo přestupkové řízení vedené proti údajnému řidiči vozidla zastaveno, a to z důvodu uplatnění zásady presumpce neviny. Kromě doznání dané osoby před zahájením řízení totiž nebylo spáchání přestupku nijak prokázáno.
4. Skutečnost, že v místě měření je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h vyplývá ze záznamu přestupku a pořízené fotodokumentace. Daná okolnost nebyla žalobcem relevantně zpochybněna. Co se pak týče informace o provádění měření rychlosti v místě spáchání přestupku, ta je zveřejněna na internetových stránkách Městského úřadu Židlochovice, který je vlastníkem měřicího zařízení, jak vyplývá z ověřovacího listu rychloměru. Námitka žalobce, že na měření participuje soukromý subjekt, je spekulativní a nebyla ničím doložena. Podle žalovaného nelze bez dalšího považovat za důvod podjatosti úřední osoby skutečnost, že pokuta je příjmem obecního rozpočtu.

II. Žaloba

5. Žalobce namítal, že nebyly splněny podmínky pro vedení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla. V době jeho zahájení totiž bylo stále vedeno řízení o přestupku řidiče vozidla pro totéž jednání. Usnesení o zastavení řízení sice bylo v rozhodnou dobu vydáno, ale právní moci nabylo až spolu s rozhodnutím o přestupku. Jedná se o zásadní vadu řízení, která nemůže být ex post konvalidována tím, že usnesení o zastavení řízení bylo potvrzeno.
6. Kromě toho žalobce zpochybnil skutečnost, že v místě měření byla stanovena nejvyšší dovolená rychlost na 50 km/h. Podle jeho názoru nelze za účelem prokázání této skutečnosti vycházet pouze z oznámení přestupku či pořízené fotodokumentace, neboť na

ní není žádné dopravní značení zachyceno. V záznamu přestupku je uveden pouze nastavený rychlostní limit, což nejvyšší dovolenou rychlost neprokazuje. Jedná se navíc podobně jako v případě úředního záznamu o jednostranný důkaz. Žalobce namítal, že v daném místě je nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 70 km/h, což navrhoval prokázat výsledkem osoby, která tam má v místě spáchání přestupku bydliště. Prvostupňový orgán však považoval doplnění dokazování za nadbytečné, čímž tak na zjišťování skutkového stavu rezignoval.

7. Žalobce dále namítal, že nebyla v rozporu se zákonem zveřejněna informace o tom, že obecní policie v místě spáchání přestupku provádí měření rychlosti. V této souvislosti žalobce zpochybnil obecné tvrzení žalovaného, že daná informace je zveřejněna na internetových stránkách Městského úřadu Židlochovice, což nebylo v řízení nijak prokázáno. Současně žalobce namítal podjatost oprávněné úřední osoby, která má být odměňována ve vazbě na ukládání pokut, což žalobce chtěl prokázat svědeckou výpovědí bývalého úředníka daného orgánu, včetně přehledu platu úřední osoby a souhrnu jí uložených pokut. Žalovaný při rozhodování o námitce podjatosti nepostupoval zákonem předvídaným způsobem, přičemž ji nesprávně považoval za irelevantní.
8. Podle názoru žalobce lze navíc spatřovat nezákonnost postupu žalovaného v tom, že mu na žádost nesdělil údaje o oprávněné úřední osobě odvolacího orgánu, aby mohl případně namítat její podjatost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 4 As 205/2017 – 21). Podle názoru žalobce se jedná o jasný důkaz toho, že Mgr. K. F. je vůči němu podjatý. Kromě toho zmocněnec žalobce vystupuje ve více řízeních vedených danou úřední osobou, což může na její straně vyvolávat negativní emoce nejen kvůli většímu pracovnímu vytížení, ale také proto, že mají být ze strany zmocněnce žalobce údajně využívány obstrukční praktiky.
9. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení.
10. Současně žalobce spolu s právním zástupcem vyslovili nesouhlas s tím, aby byly jejich osobní údaje zveřejňovány na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu, včetně požadavku na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci s tím, že se nejedná o žalobní námitku. Vzněl požadavek na to, aby jeho žádost byla postoupena k vyřízení správě Nejvyššího správního soudu.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

11. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, protože bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem. K žalobním námitkám dále uvedl, že k zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla došlo v souladu se zákonem poté, co bylo řízení vůči řidiči vozidla zastaveno, neboť mu nebylo spáchání přestupku prokázáno. Ze spisové dokumentace je zřejmé, že k měření rychlosti došlo v obci, kde je zákonem stanovena nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h. Žalobce tuto skutkovou okolnost relevantním způsobem nevyvrátil.
12. Co se týče informace o měření rychlosti v daném místě, ta je v souladu se zákonem zveřejněna na internetových stránkách Městského úřadu Židlochovice. Podjatost oprávněné úřední osoby nelze podle žalovaného dovozovat výlučně z jejího služebního poměru k územně samosprávnému celku, popř. ze skutečnosti, že pokuty vybírané v rámci výkonu přenesené působnosti jsou příjmem obecního rozpočtu. Nesdělení údajů o

oprávněné úřední osobě dále není samo o sobě vadou mající vliv na zákonnost rozhodnutí o přestupku za předpokladu, že námitka podjatosti nebyla žalobcem důvodně vznesena. Ve správním spisu se navíc nachází záznam o tom, kdo je v dané věci oprávněnou úřední osobou.

IV. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu a jednání před soudem

13. Ve správním spisu se nachází oznámení přestupku ze dne 22. 10. 2018 a záznam o přestupku, výpis karty vozidla X, dále sdělení Policie ČR ze dne 4. 4. 2018, jímž ve smyslu § 79a zákona o silničním provozu prodlužuje určení míst pro měření rychlosti Městskou policií Židlochovice pomocí stacionárních radarů mj. ve městě Židlochovice na ulici Tyršova, a kopie ověřovacího listu č. 143/18 k silničnímu radarovému rychloměru AD9 T s datem zkoušky dne 18. 6. 2018. Žalobci jakožto provozovateli vozidla byla zaslána výzva ve smyslu § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, na níž reagoval M. H. (jako fyzická osoba) tím, že vozidlo v době uvedené ve výzvě řídil on. Správní orgán prvního stupně následně označenému řidiči oznámil zahájení řízení o přestupku a předvolal jej k ústnímu jednání na den 12. 2. 2019. Na toto jednání se obviněný ani jeho zmocněnec nedostavili a ani se z jednání neomluvili. Správní orgán prvního stupně proto vydal usnesení o zastavení řízení ze dne 14. 2. 2019, neboť spáchání skutku, o němž se řízení vedlo, nebylo obviněnému dostatečně prokázáno. Toto usnesení bylo zmocněnci obviněného doručeno dne 24. 2. 2019 a obviněný proti němu podal odvolání s žádostí o poskytnutí informace o oprávněné úřední osobě.
14. Dne 15. 2. 2019 vydal správní orgán prvního stupně žalobci příkaz, proti němuž žalobce prostřednictvím svého zmocněnce podal včasný odpor. Ve správním spise se dále nachází oznámení správního orgánu prvního stupně ze dne 22. 3. 2019 o pokračování v řízení o přestupku provozovatele vozidla se současným vyrozuměním, že ve věci budou prováděny důkazy mimo ústní jednání (listinami obsaženými ve spise) dne 15. 4. 2019, jakož i záznam o provedení důkazů listinou z tohoto dne. Následně bylo dne 17. 4. 2019 vydáno rozhodnutí o přestupku.
15. Proti rozhodnutí o přestupku podal žalobce blanketní odvolání s žádostí o sdělení jména oprávněné úřední osoby, která bude rozhodovat o odvolání, za účelem zvážení vznesení námítky podjatosti. Přípisy ze dne 10. 6. 2019 byl žalovanému ze strany správního orgánu prvního stupně předán spis se stanoviskem jak ve věci odvolání proti usnesení o zastavení řízení ze dne 14. 2. 2019, tak ve věci odvolání proti rozhodnutí o přestupku žalobce. Žalovaný následně vydal dne 25. 10. 2019 napadené rozhodnutí a ve stejný den rozhodnutí, jímž zamítl odvolání žalobce (jako fyzické osoby) proti usnesení o zastavení řízení ze dne 14. 2. 2019 a toto usnesení potvrdil.
16. Vzhledem k tomu, že soud ve věci doplňoval dokazování, nařídil ve věci jednání na den 25. 4. 2022. Na jednání se žádný z účastníků nedostavil (žalovaný se omluvil, žalobce ani jeho právní zástupce se nedostavili bez omluvy). Soud proto v nepřítomnosti účastníků doplnil dokazování podklady zaslány žalovaným k výzvě soudu ze dne 23. 2. 2022, a sice kopií webových stránek města Židlochovice s datem vytvoření dokumentu o měření vozidel v Židlochovicích s datem vytvoření 3. 8. 2016, a dále barevnými fotografiemi z místa měření s umístěním radaru v blízkosti přechodu pro chodce. Soud rovněž doplnil dokazování stanoviskem PČR ze dne 9. 3. 2017 o schválení míst měření rychlosti v Židlochovicích stávajícími stacionárními radary, dostupným z webových stránek města Židlochovice. Dále soud postupoval podle § 49 odst. 12 s. ř. s.

V. Posouzení věci krajským soudem

17. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a že se jedná o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
18. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
19. Žaloba není důvodná.
20. Soud se předně zabýval námitkou nezákonnosti zahájení řízení ve věci přestupku provozovatele vozidla, pokud v době jeho zahájení nebylo pravomocně ukončeno řízení o přestupku řidiče vozidla pro totéž jednání. Jak skutečně vyplývá z obsahu správního spisu, usnesení o zastavení řízení bylo vydáno dne 14. 2. 2019 a zmocněnci obviněného bylo doručeno dne 24. 2. 2019, přičemž příkaz ve věci přestupku žalobce, jakožto první úkon v tomto řízení, byl vydán dne 15. 2. 2019 a žalobci doručen dne 19. 2. 2019, tj. předtím, než usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci. Tato skutečnost není vadou, která by bránila zahájení řízení ve věci přestupku žalobce podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, resp. činila rozhodnutí o přestupku nezákonným. K obdobně formulované námitce se již Krajský soud v Brně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 9. 6. 2021, č. j. 41 A 51/2019 – 35, či ze dne 8. 9. 2021, č. j. 33 A 2/2020 – 58, a ani v této věci není důvod se od tohoto závěru odchýlit.
21. Odvolání proti usnesení o zastavení řízení nemá odkladný účinek (§ 76 odst. 5 správního řádu), mohou tedy nastat jeho „jiné právní účinky“, pro které platí obdobně ustanovení o předběžné vykonatelnosti (§ 74 odst. 3 ve spojení s odst. 1 správního řádu). Jak k tomu uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 4 Ads 147/2008 – 95, *„smyslem předběžné vykonatelnosti je uspíšit nastoupení účinků rozhodnutí za účelem splnění uložené povinnosti zpravidla v bezprostřední návaznosti na vydání a doručení takového rozhodnutí, a to zcela bez ohledu na nastoupení právní moci takového rozhodnutí. Konat podle takového rozhodnutí je vždy, nestanoví-li zákon výslovně jinak, třeba v celém rozsahu, tzn., jako kdyby bylo rozhodnutí vykonatelné standardně (tj. nikoliv předběžně)“*. Platí-li toto obdobně pro tzv. „jiné právní účinky rozhodnutí“, potom již okamžikem oznámení usnesení o zastavení řízení jeho účastníkům se jedná o akt, který svědčí o naplnění podmínky projednání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, tj. naplnění podmínky vymezené v § 125f odst. 5 téhož zákona.
22. Usnesením o zastavení řízení je správní orgán vázán již v okamžiku jeho vydání, popsané účinky tohoto rozhodnutí však nastávají až jeho doručením účastníkovi řízení. Krajský soud tedy hodnotí jako procesní pochybení postup správního orgánu, který zahájil a projednal (vydáním příkazu provozovateli vozidla) přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ještě před tím, než bylo usnesení o zastavení řízení řádně oznámeno; k tomu došlo (zmocněnci účastníka) až dne 24. 2. 2019, tedy až poté, kdy byl žalobci doručen příkaz ve věci přestupku provozovatele vozidla. V souladu se shora odkazovanou judikaturou zdejšího soudu se však nejedná o pochybení, které by v posuzované věci mělo vliv na zákonnost rozhodnutí o přestupku, neboť žalobce nebyl tímto postupem nikterak zkrácen na svých právech.

23. V posuzované věci bylo řízení o přestupku řidiče zastaveno z důvodu, že správní orgán sice učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (řidiče vozidla), avšak obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno, jak předvídá § 125f odst. 5 písm. b) zákona o silničním provozu. Tento postup způsobil žalobce tím, že se sice ke spáchání přestupku v postavení řidiče písemně doznal, avšak zároveň svým jednáním zmařil dostatečné prokázání skutku ze strany správního orgánu, neboť se k ústnímu jednání bez omluvy nedostavil. Postup správního orgánu, který nevyčkával nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení (jakkoliv bylo na místě vyčkat alespoň řádného oznámení tohoto rozhodnutí obviněnému řidiči), byl s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem věci (jako řidič vozidla se přihlásil žalobce jakožto fyzická osoba, který však byl zároveň jakožto osoba samostatně výdělečně činná provozovatelem vozidla) a dosavadnímu průběhu přestupkového řízení (žalobce se k předvolání bez omluvy nedostavil) zcela pochopitelný, neboť byl zjevně veden snahou o řešení přestupku v zákonné lhůtě.
24. Pokud správní orgán rozhodne o přestupku provozovatele dříve, než usnesení o zastavení řízení o přestupku řidiče nabude právní moci, vystavuje se tím riziku, že odvolací orgán toto usnesení zruší. Nelze se přitom ztotožnit s názorem žalobce, že pokud měl žalovaný současně rozhodnout o odvolání proti usnesení o zastavení řízení o přestupku řidiče, tak o odvolání proti rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla, musel rozhodnout způsobem, kterým rozhodl. Pokud by žalovaný z pozice odvolacího správního orgánu shledal nezákonnost usnesení o zastavení řízení o přestupku řidiče, musel by zrušit též rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla. Žalovaný však důvody k takovému postupu neshledal. Souběžné vedení řízení o odvolání proti usnesení o zastavení řízení o přestupku řidiče a rozhodnutí o přestupku provozovatele vozidla právní úprava nevylučuje. Ve vytýkaném postupu správního orgánu tedy soud neshledal nezákonnost, pro kterou by bylo na místě žalobě vyhovět.
25. Dále se soud zabýval otázkou prokázání skutečnosti, že v místě měření byla stanovena nejvyšší dovolená rychlost na 50 km/h. Tato skutečnost byla prokázána sadou důkazů sestávající z oznámení přestupku a záznamu o přestupku s fotodokumentací, ve spojení s důkazy o skutečnosti, že na ulici Tyršova v Židlochovicích je Policií ČR určeno místo pro měření rychlosti stacionárním radarovým zařízením (sdělení Policie ČR ze dne 4. 4. 2018, ověřovací list rychloměru). Žalobce přitom nečinil sporným místo spáchání přestupku, jež se nachází v obci Židlochovice, tj. v místě, kde podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu obecně platí (mimo dálnici nebo silnici pro motorová vozidla) nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod. Soud považuje uvedenou sadu důkazů za dostatečnou k prokázání skutečnosti, že v místě přestupkového jednání byla nejvyšší dovolená rychlost 50 km/hod. Tu osvědčují rovněž fotografie z místa měření předložené žalovaným v průběhu řízení před soudem, na nichž je vyobrazeno měřící zařízení na ulici Tyršova v blízkosti přechodu pro chodce.
26. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 – 47, ze dne 1. 6. 2017, č. j. 9 As 274/2016 – 37), žalobce by musel dostatečně věrohodně zpochybnit správnost snesených důkazů, tj. prokázat, že se na takovéto důkazy nelze spolehnout pro zvláštní okolnosti a důvody. To se v posuzované věci nestalo. Své tvrzení o tom, že v daném místě je na základě místního značení povoleno jet rychlostí 70 km/hod žalobce ničím neprokázal. Pokud navrhoval jako důkaz ohledání místa a svědeckou výpověď v místě žijící osoby, takový návrh soud bez specifikace dalších zvláštních okolností či důvodů považuje shodně jako žalovaný za nadbytečný. Skutkový

stav byl v tomto ohledu zjištěn ze strany správních orgánů zcela dostatečně, nebylo tedy na místě návrhy žalobce na doplnění dokazování, tak jak byl vzneseny, dokazování doplňovat.

27. K námitce žalobce týkající se (ne)zveřejnění informace o umístění radaru soud zjistil, že správní spis neobsahuje důkaz o tom, že informace o umístění radaru jakožto stálého automatického systému byla zveřejněna v souladu s § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Žalovaný námitku žalobce o nezveřejnění této informace vypořádal konstatováním, že „informace o stanovišti je dostatečně a vhodně uveřejněna na internetových stránkách Městského úřadu Židlochovice“), nicméně toto konstatování nemělo v obsahu správního spisu oporu a soud je proto nemohl ze spisového materiálu ověřit. Soud proto přípisem ze dne 23. 3. 2022 vyzval žalovaného k předložení důkazu o skutečnosti, že ke dni spáchání přestupku byla splněna zákonná podmínka zveřejnění informace o zřízení automatického technického systému za účelem měření rychlosti vozidel na ulici Tyršova č. p. 611 v Židlochovicích.
28. Dne 1. 4. 2022 byly soudu požadované podklady (kopie internetových stránek města Židlochovice – záložky „Odboru dopravy“ – „Objektivní odpovědnost provozovatele vozidla – měření rychlosti vozidel MP Židlochovice“ s datem vytvoření 3. 8. 2016) doručeny. Soud proto těmito listinami doplnil dokazování (§ 77 odst. 2 s. ř. s., srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71). Z tohoto dokazování vyplynulo, že informace o umístění radaru v daném úseku je aktuálně uveřejněna na internetových stránkách města Židlochovice¹. Tyto informace zde byly zveřejněny ke dni 3. 8. 2016, tedy dříve, než došlo k přestupkovému jednání řidiče vozidla žalobce. Zákon nestanoví konkrétní formu uveřejnění informace o prováděném měření. Za dostatečné a vhodné lze považovat uveřejnění této informace např. na internetových stránkách obce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2019, č. j. 9 As 280/2019-41). Požadavek na uveřejnění informace o umístění stacionárního radaru proto lze považovat za naplněný.
29. Soud se dále zabýval námitkou podjatosti úřední osoby správního orgánu prvního stupně. Žalobce tuto námitku uplatnil v doplnění odvolání proti rozhodnutí o přestupku. Uvedl, že oprávněná úřední osoba (Bc. T. L.) dostává „desátek“ z vybraných pokut a je tedy na uložení pokuty finančně zainteresovaná, neboť na základě počtu a objemu uložených pokut je vypočítávána její nenároková složka mzdy. K tomu odkázal na „svědectví“ blíže neuvedeného bývalého zaměstnance města Židlochovice na webových stránkách², k čemuž navrhl provést k důkazu „přehled nenárokové složky mzdy jednotlivých zaměstnanců MěÚ Židlochovice, rozhodujících o přestupcích“ a „přehled počtu vydaných rozhodnutí a souhrnné výše uložených pokut pro jednotlivé pracovníky“, jakož i výpověď přímého nadřízeného oprávněné úřední osoby.
30. Podle § 14 odst. 1 správního řádu je úřední osoba vyloučena z projednávání a rozhodování věci, lze-li o ní důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti. Podle § 14 odst. 2 správního řádu není úřední osoba

¹ Na adrese: <https://www.zidlochovice.cz/cs/mestsky-urad/jak-si-vyridit-formulare/odbor-dopravy/objektivni-odpovednost-provozovatele-vozidla-mereni-rychlosti-vozidel-mp-zidlochovice.html> (položka „Archiv schválených úseků“ – „Schválení úseků Židlochovice“)

² na adrese: <https://www.30kmh.cz/index.php?topic=4237.0>

vyloučena z projednávání a rozhodování věci, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.

31. Obecně lze uvést, že pokud by byli zaměstnanci správního orgánu systémem odměňování motivováni k vydávání rozhodnutí o určitém obsahu, byla by taková skutečnost důvodem pro pochybnosti o jejich podjatosti (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Afs 363/2018 – 113). Námitku podjatosti v odvolání nicméně žalobce odvozoval jednak z existence zaměstnaneckého poměru úřední osoby a jednak z motivace této osoby k určitému způsobu rozhodování. Pokud tuto motivaci žalobce odvozoval právě ze zaměstnaneckého poměru úřední osoby ke správnímu orgánu prvního stupně, žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí relevantně odkázal na § 14 odst. 2 správního řádu.
32. K návrhům na provedení dalšího šetření (sestavení přehledu nenárokové složky mzdy jednotlivých zaměstnanců MěÚ Židlochovice, rozhodujících o přestupcích a přehled počtu vydaných rozhodnutí a souhrnné výše uložených pokut pro jednotlivé pracovníky), které by snad mělo vést k závěru o existenci systému odměňování zaměstnanců ve vztahu k uloženým pokutám, soud odkazuje na judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu, který neprovedení takového dokazování či šetření v obdobných případech nepovažoval za pochybení, pokud účastník řízení neodůvodní podání námítky podjatosti tak, aby se jeho obavy jevily správnímu orgánu alespoň jako pravděpodobné.
33. Je pravdou, že se žalovaný nevypořádal s odkazovanou výpovědí údajného bývalého zaměstnance „obecního úřadu v Židlich“, vystupujícího ve svém internetovém příspěvku ze dne 20. 2. 2017 pod označením „Píšťalník“. „Výpověď“ takového formátu a obsahu nicméně u soudu nevzbuzuje důvodné podezření v tom směru, že takový namítaný systém odměňování zaměstnanců Městského úřadu Židlochovice existuje. Soud má však za to, že namítané pochybnosti o podjatosti úřední osoby (a potažmo všech zaměstnanců správního orgánu prvního stupně) by nebyly vzbuzeny ani provedením důkazu informacemi o odměnách této úřední osoby, resp. zaměstnanců úřadu. Ze skutečnosti, že součástí platu zaměstnanců správních orgánů je nenároková složka, jejíž výše se odvíjí např. od s výkonnosti těchto zaměstnanců, bez indicie o existenci systému cílových odměn, by ještě nebylo možné podjatost dovodit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2020, č. j. 4 As 444/2019 – 38, nebo ze dne 22. 9. 2020, č. j. 10 As 94/2020 – 36).
34. Pokud žalobce namítal, že žalovaný měl o námitce podjatosti rozhodovat ještě předtím, než vydal rozhodnutí ve věci samé (s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 7 A 192/2000 – 76), jistě platí obecná premisa odkazovaného rozsudku, že o námitce podjatosti proti úřední osobě správního orgánu prvního stupně je nutno rozhodnout před vydáním rozhodnutí ve věci samé, jinak by takové rozhodnutí nemělo smysl. Pokud však žalobce uplatnil své tvrzení o podjatosti úřední osoby teprve v doplnění odvolání, tj. v podání, jímž napadal nezákonnost rozhodnutí o přestupku, o této námitce je na místě rozhodnout nikoli v režimu § 14 správního řádu, nýbrž jako o námitce odvolací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 2 As 134/2011 – 200); tímto způsobem žalovaný postupoval.
35. K námitce žalobce, že byl zkrácen na svém právu podat proti samostatnému rozhodnutí o námitce podjatosti odvolání, lze s odkazem na naposled odkazovaný rozsudek uvést, že případné odvolání proti usnesení podle § 14 odst. 3 správního řádu nemá odkladný

účinek (§ 76 odst. 5 správního řádu). Správnímu orgánu, proti jehož pracovníkům by byla námitka podjatosti vznesena, by tedy nebránilo pokračování v řízení ihned poté, co by bylo služebně nadřízenou úřední osobou vysloveno, že tato námitka není důvodná (k tomu srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012 – 32); v tomto řízení však žalobce námitku podjatosti vznesl až v odvolání, postup podle § 14 odst. 3 správního řádu tedy na místě nebyl.

36. Soud se nakonec zabýval námitkou žalobce, že nebyl poučen o oprávněné úřední osobě, a bylo mu tak znemožněno podjatost úřední osoby účinně namítat. Je pravdou, že žalobce v rámci odvolání proti rozhodnutí o přestupku požádal v souladu s § 15 odst. 4 správního řádu o poskytnutí informace o tom, která úřední osoba bude o podaném odvolání rozhodovat, avšak tato žádost zůstala bez odpovědi. Žalovaný se dopustil procesního pochybení, pokud na výslovnou žádost žalobkyně vůbec nereagoval a přistoupil k vydání napadeného rozhodnutí. Nejedná se však o vadu, která by sama o sobě měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
37. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že zásah do procesních práv obviněného z přestupku a související nezákonnost rozhodnutí ve věci nelze dovozovat pouze na základě absence či opožděného sdělení identifikačních údajů oprávněné úřední osoby. Obviněný z přestupku musí ve správním řízení nebo v žalobě (typicky v návaznosti na okamžik zjištění, kdo bude ve věci rozhodovat) uplatnit konkrétní důvody, ze kterých lze možnou podjatost oprávněné úřední osoby dovozovat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2016, č. j. 2 As 161/2016-52, ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016-39, a ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 313/2016-30). Žalobce však žádné takové konkrétní důvody v žalobě nevznáší.
38. Možnou podjatost Mgr. F. žalobce dovozuje jednak s odkazem na procesní pochybení, že nebyl informován o oprávněné úřední osobě, a dále z toho, že tato úřední osoba má negativní citový vztah ke zmocněnci žalobce ve správním řízení (jednalo se o společnost ODVOZ VOZU s. r. o.), neboť tento zmocněnec vystupuje se značnou úspěšností ve větším počtu správních řízení, což nutí oprávněnou úřední osobu k vyššímu pracovnímu výkonu. Mgr. F. se rovněž měl o zmocněnci žalobce ve svých rozhodnutích negativně vyjadřovat. Uvedená tvrzení podle soudu nenaplníují judikaturou dovozené požadavky na konkrétnost důvodů podjatosti, pro které může mít opomenuté sdělení informace o oprávněné úřední osobě vliv na zákonnost rozhodnutí.
39. Pokud žalobce poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 4 As 205/2017-21, ten není přílehlavý. V dané věci se totiž jednalo o zpochybnění nepodjatosti úřední osoby založené na zcela specifickém důvodu. Žalobce na rozdíl od uvedeného případu neuvedl žádný specifický důvod podjatosti, kromě toho, že mu nebylo umožněno tuto námitku vznést. Neuvedl žádné skutečnosti, které by zpochybňovaly nestrannost oprávněné úřední osoby z důvodů, mezi které typicky patří osobní zájem na výsledku řízení, který může plynout zejména z existence osobní vazby k účastníkovi řízení nebo jeho zástupci. Pro vyloučení úřední osoby přitom obecně nestačí pouze obecný odkaz na poměr k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům. Je třeba vždy nalézt konkrétní zájem na výsledku řízení. Takový zájem v tomto případě žalobce dostatečně netvrdil a krajský soud jej nenalezl.
40. Nesouhlas žalobce a jeho právního zástupce se zveřejňováním osobních údajů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu se řízení o této žalobě netýká.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Soud neshledal důvody, pro které by bylo na místě žalobě vyhovět, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
42. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 25. dubna 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně